

ZŠ profesora Švejcara
Scénář k rozhlasové reportáži
Pamětník Jiří Kolman

Pamětník: *Jmenuji se Jiří Kolman, narodil jsem se 15. března 1940 v Modřanech. Ten byl významný tím, že kulminovala v Modřanech povodeň, která tam zatopila i náměstí tehdejší a ulice, takže se říkalo, že mě přinesla voda. Narodil jsem se v rodině Františka Kolmana, který byl stavitelem v Modřanech a měl tam svoji firmu, v té době dosti úspěšnou, a právě v té době německé okupace se věnoval nejen své firmě, ale i odbojové činnosti.*

Vypravěč: Otec pana Jiřího Kolmana František, modřanský stavitel a architekt, se po německé okupaci v roce 1939 zapojil do protinacistického odboje. Skupina kolem Františka Kolmana rozšiřovala ilegální časopis V boj a pomocí tajné vysílačky komunikovala se zahraničním odbojem. Za svou statečnou činnost byl František Kolman dvakrát vězněn nacisty, konce války v roce 1945 se ale nakonec dočkal.

Vypravěč: V této době bylo našemu pamětníkovi Jiřímu Kolmanovi již pět let. Po únoru 1948 kdy se v Československu definitivně ujali vlády komunisté, se nemohl otec pana Kolmana smířit s návaem nesvobody, kterou s sebou nový totalitní režim přinesl. Začal šířit protikomunistické letáky a přidal se do odbojové skupiny, která chtěla provést vojenský převrat a navrátit do Československa demokracii. Skupina byla ale prozrazena a tatínek pana Kolmana byl zatčen.

Pamětník: *Večer přijeli pánové a táta nakonec vyšel s nima. Otec měl u sebe nějaké peníze, které teda ještě vytáhl a dával je mamince a oni, že: „Nebojte, vždyť si vás tam nenecháme,“ což moc nechybělo. A pak tam tedy zůstali dva pánové, kteří rabovali v domě celou noc a my jako děti jsme si ani nesměli jít lehnout, a tak jsme to museli odsedět v křesle.*

Vypravěč: Věznění tatínka pana Kolmana mu i přes jeho dobré známky znemožnilo dostat se na jakoukoli střední školu. Měl problém se dostat aspoň na nějaké učiliště.

Pamětník: *Tak si paní nebo soudružka ředitelka dala tak záležet, že nejenom napsala mamince, že není záruka, že by rodina vychovávala chlapce v příslušníka pokrokové inteligence, ale když jsem si dal přihlášku na zedníka, tak mě nevzali ani na toho zedníka, i když tam šli chlapci, kteří třeba ani nedochodili do té osmé třídy, nebo teda měli třeba pětky, tak ti jako prošli, ale já jsem neprošel, protože ten soudruh ředitel se podíval do nějakých*

listin a pokýval hlavou, že mě nemohou přijmout, že bych mohl být z domova nějak morálně narušený.

Vypravěč: Pan Kolman se nakonec stal zedníkem a až po letech mu bylo umožněno si večerně udělat střední školu. Jeho tatínek byl propuštěn z komunistického vězení po necelých patnácti letech a dožil se úctyhodných 91 let. Pan Kolman se oženil, vychoval 3 děti a jako jeden z nejsilnějších zážitků z nově nabyté svobody po roce sametové revoluci uvedl návštěvu Řecka.

Pamětník: *Když jsme tam byli taky v těch Aténách se podívat do té Akropoli, a když jsem tam viděl, já nevím, jestli to znáte, my jsme měli učebnici dějepisu ty sochy, kterým se říká karyatidy, takže když jsem to viděl tyhleto obrázky jako třeba v tom dějepise, no tak mě nepřišlo, že bych někdy tohle mohl vidět na vlastní oči.*